artikel 4, lid 2, sub a, van de basisverordening toepassen, zodat geen specifieke motivering noodzakelijk was.

4. Volgens artikel 4, lid 2, sub c, van de basisverordening moet de invloed van de invoer worden beoordeeld aan de hand van tendensen in de desbetreffende economische factoren. Dit betekent, dat gefundeerde conclusies over de invloed van de invoer eerst kunnen worden getrokken, wanneer in het bijzonder de financiële situatie van de communautaire producenten ten tijde van het onderzoek kan worden vergeleken met die in voorgaande jaren, hetgeen onderstelt, dat de betrokken ondernemingen met de Commissie samenwerken en haar voor de voorafgaande jaren gegevens over hun financiële situatie verstrekken.

RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak C-315/90 *

I — De feiten en het procesverloop

1. *Voorgeschiedenis van het geding*

In juli 1989 hebben verzoeksters, die destijds de gehele produktie in de Gemeenschap vertegenwoordigden van eenfase-elektromotoren met twee snelheden voor wasmachines, op grond van verordening (EEG) nr. 2423/88 van de Raad van 11 juli 1988 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap (PB 1988, L 209, blz. 1) bij de Commissie een klacht ingediend over dumpingpraktijken bij de invoer van hetzelfde produkt, van oorsprong uit Bulgarije, Roemenië en Tsjechoslowakije.

Van mening dat de klacht voldoende bewijsmateriaal bevatte voor het bestaan van dumping en daardoor veroorzaakte schade, heeft de Commissie door middel van een bericht in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 14 november 1989 bekendgemaakt, dat zij een anti-dumping procedure inleidde betreffende de invoer in de Gemeenschap van bepaalde eenfase-elektromotoren met twee snelheden, van oorsprong uit Bulgarije, Roemenië en Tsjechoslowakije, die vallen onder GN-code 8501 40 90 (PB 1989, C 286, blz. 11), en is zij met een onderzoek begonnen.

Het onderzoek van de Commissie had betrekking op de periode van 1 januari tot en met 30 september 1989. Op basis van alle verkregen informatie kwam zij, wat Bulga-

* Procestaal: Frans.

rije betreft, tot de conclusie, dat er in 1988 en gedurende het onderzoektijdvak geen elektromotoren van oorsprong uit dat land waren ingevoerd, zodat dit land van het onderzoek werd uitgesloten.

Wat de invoer van elektromotoren van oorsprong uit Roemenië en Tsjechoslowakije betreft, kwam de Commissie vervolgens tot de conclusie, dat deze invoer de betrokken bedrijfstak van de Gemeenschap geen aanmerkelijke schade had berokkend. Zij baseerde deze conclusie met name op de volgende feiten:

„De invoer van motoren van oorsprong uit Roemenië en Tsjechoslowakije is minder gestegen dan het verbruik in de Gemeenschap; vooral tijdens het onderzoektijdvak is deze invoer duidelijk gedaald, namelijk met 8%, terwijl het verbruik in de Gemeenschap tamelijk stabiel is gebleven. Vergeleken met het verbruik in de Gemeenschap is het marktaandeel van de motoren uit Roemenië en Tsjechoslowakije gedurende de periode 1986-1989 derhalve met 2,7% gedaald, van 26,6% in 1986 tot 23,9% in 1989."

Hoewel op de twee voornaamste exportmarkten, te weten de Italiaanse en de Spaanse, prijsonderbiedingen werden geconstateerd (op de Italiaanse markt tussen 3 tot 26% voor de Roemeense exporteur en tussen 5 tot 26% voor de Tsjechoslowaakse exporteur; op de Spaanse markt tussen 4 tot 18% voor de Tsjechoslowaakse exporteur), bleek uit het onderzoek naar de invloed van deze invoer op de betrokken bedrijfstak van de Gemeenschap, dat alle indicatoren voor deze bedrijfstak, op één na, positief waren.

De produktie in de Gemeenschap was namelijk met 20,6% gestegen, de verkoop met 16,1% en de uitvoer met 13%. Het marktaandeel van de bedrijven in de Gemeenschap was daardoor met 2,6% gestegen, van 73,4% in 1986 tot 76% tijdens het onderzoektijdvak. De verkoopprijzen van de producenten in de Gemeenschap waren tijdens het onderzoektijdvak eveneens aanzienlijk gestegen.

Het enige minder positieve element werd gevormd door de financiële resultaten. Deze waren tijdens het onderzoektijdvak verslechterd. De Commissie was niet in staat geweest deze tendens te verifiëren, aangezien twee ondernemingen die tijdens het onderzoektijdvak bijna de helft van de produktie van de Gemeenschap vertegenwoordigden, geen gegevens hadden verstrekt over de financiële positie van hun onderneming in de voorgaande jaren. In elk geval waren er nog twee producenten die winst maakten, zo stelde zij vast. De ene was een fabrikant van elektromotoren die deel uitmaakte van een groep die wasmachines vervaardigt, en de andere een onafhankelijk fabrikant, dat wil zeggen niet verbonden met een wasmachinefabrikant. Van de bedrijven in de Gemeenschap die verlies leden, maakte de een deel uit van een groep, terwijl de andere een dochteronderneming van een onafhankelijke producent was. De Commissie heeft in dit verband vastgesteld, dat de verliezen van het bedrijf dat deel uitmaakte van een groep, eerder waren te wijten aan het aankoopbeleid van die groep dan aan de invloed van de beweerde invoer tegen dumpingprijzen. Wat de dochteronderneming van de onafhankelijk producent

betreft, kon bij gebrek aan gegevens over de financiële positie in de voorgaande jaren niet worden aangetoond, dat de tijdens het onderzoektijdvak geleden verliezen aan de bedoelde invoer waren te wijten.

Wat de dreiging van schade in het bijzonder op de Spaanse markt betreft, was de Commissie uiteindelijk van oordeel, dat niet was voldaan aan de in artikel 4, lid 3, van verordening nr. 2423/88 genoemde voorwaarden. In dit verband constateerde zij enerzijds, dat Roemenië in 1988 en 1989 niet naar Spanje had uitgevoerd en dat de invoer uit Tsjechoslowakije tijdens het onderzoektijdvak duidelijk was teruggelopen, en anderzijds, dat uit geen enkel gegeven kon worden opgemaakt dat de uitvoer van de Tsjechische exporteur in de nabije toekomst waarschijnlijk zou toenemen.

Tijdens een bijeenkomst op 23 mei 1990 ten kantore van de Commissie te Brussel stelde zij klaagsters van deze conclusies in kennis.

Na deze bijeenkomst vroegen verzoeksters de Commissie bij brieven van respectievelijk 1 juni en 17 juli 1990 haar conclusies strekkende tot beëindiging van de anti-dumpingprocedure te heroverwegen en anti-dumpingrechten in te stellen op de invoer uit Bulgarije, Roemenië en Tsjechoslowakije.

Van mening dat geen van de door verzoeksters aangevoerde omstandigheden aan haar conclusies kon afdoen, weigerde de Commissie bij twee brieven van respectievelijk 4 juli en 2 augustus 1990 het onderzoek voort te zetten.

Op basis van artikel 9 van verordening nr. 2423/88 nam de Commissie uiteindelijk op 26 juli 1990 besluit 90/399/EEG tot beëindiging van de anti-dumpingprocedure betreffende de invoer van bepaalde eenfase-elektromotoren met twee snelheden, van oorsprong uit Bulgarije, Roemenië en Tsjechoslowakije. Tegen dit besluit is het onderhavige beroep tot nietigverklaring gericht.

2. *De procedure voor het Hof*

Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 15 oktober 1990, hebben de Franse en de Spaanse branche-organisaties Gimelec en Sercobe, alsmede de Italiaanse vennootschappen Sole SpA en Nuova IBMEI SpA krachtens artikel 173, tweede alinea, EEG-Verdrag verzocht om nietigverklaring van besluit 90/399 van de Commissie.

Bij beschikking van 15 mei 1991 heeft het Hof besloten, de zaak krachtens artikel 95, paragraaf 1, van het Reglement voor de procesvoering naar de Derde kamer te verwijzen en zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeksters concluderen dat het den Hove behage:

— nietig te verklaren besluit 90/339/EEG van 26 juli 1990 tot beëindiging van de anti-dumpingprocedure betreffende de invoer van bepaalde eenfase-elektromo-

toren met twee snelheden, van oorsprong uit Bulgarije, Roemenië en Tsjechoslowakije;

— de Commissie in de kosten te verwijzen.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep ongegrond te verklaren, en

— verzoeksters in de kosten te verwijzen.

III — Middelen en argumenten van partijen

Verzoeksters stellen allereerst, dat zij een rechtmatig belang bij het beroep hebben, omdat het bestreden besluit hen rechtstreeks en individueel raakt. De *Commissie* bestrijdt de ontvankelijkheid van het beroep niet.

De middelen ten gronde die verzoeksters hebben aangevoerd tot staving van hun beroep, waarvan de gegrondheid door de Commissie wordt betwist, keren zich in de eerste plaats tegen de conclusie, dat de betrokken invoer van produkten van oorsprong uit Roemenië en Tsjechoslowakije geen aanmerkelijke schade heeft veroorzaakt (punt 17 van het bestreden besluit), en in de tweede plaats tegen de uitsluiting van de invoer van produkten van oorsprong uit Bulgarije (punt 7 van het bestreden besluit).

1. *Het ontbreken van aanmerkelijke schade*

Verzoeksters stellen, dat de conclusie van de Commissie betreffende het ontbreken van aanmerkelijke schade, die in de eerste plaats is gebaseerd op een vermeende daling van het marktaandeel van de betrokken invoer en in de tweede plaats op de stelling dat de betrokken invoer geen invloed op de prijzen van de producenten in de Gemeenschap heeft gehad, duidelijk op een dwaling berust en onvoldoende en onjuist is gemotiveerd.

Dienaangaande merkt de *Commissie* vooraf op, dat verzoeksters slechts twee van de elementen aanvechten op grond waarvan zij concludeerde, dat er geen sprake was van aanmerkelijke schade. Blijkens de punten 8 tot en met 16 van het bestreden besluit heeft zij echter rekening gehouden met alle factoren van artikel 4, lid 2, van verordening nr. 2423/88, waarvan het merendeel niet door verzoeksters worden bestreden. De bezwaren van verzoeksters tegen de motivering van haar besluit, ook al zouden zij gerechtvaardigd zijn, zijn bijgevolg volstrekt niet toereikend om haar conclusie dat er geen aanmerkelijke schade is, te ontkrachten.

a) Daling van het marktaandeel van de betrokken invoer

1) Om te beginnen uiten *verzoeksters* ernstige twijfel aan de betrouwbaarheid van de door de Commissie gebruikte gegevens over de omvang van de betrokken invoer. Deze gegevens zijn uitsluitend geput uit de antwoorden van de Roemeense en Tsjechoslowaakse exporteurs op anti-dumping questionnaires en zijn, ofschoon zij niet met de gegevens van verzoeksters overeenstemden,

bij de exporteurs noch bij de importeurs gecontroleerd.

In zoverre merkt de *Commissie* op, dat verzoeksters geen enkel bewijs leveren voor de onjuistheid van de door de exporteurs verstrekte gegevens. De gegevens in de klacht van verzoeksters kunnen niet als zodanig dienen, omdat zij zijn gebaseerd op communautaire statistieken ter zake van andere produkten dan die welke in de onderhavige anti-dumpingprocedure aan de orde zijn. Voorts herinnert zij eraan, dat het haar vaste gewoonte is om als basis de cijfers in de antwoorden op de questionnaires te nemen, eventueel aangevuld met Eurostat-statistieken.

2) Vervolgens stellen *verzoeksters,* dat de conclusie van de Commissie, zelfs uitgaande van de door haar gebruikte gegevens, kennelijk onjuist is, daar in haar opvatting een stijging van het marktaandeel van de importeurs een conditio sine qua non vormt voor het vaststellen van schade in de zin van artikel 4, van verordening nr. 2423/88. Volgens verzoeksters is een dergelijk vereiste in strijd met de letter van artikel 4, lid 2, van verordening nr. 2423/88, waarin duidelijk wordt gezegd, dat de „omvang van de invoer" slechts één van de factoren is waarmee rekening moet worden gehouden ten einde schade vast te stellen. Uit deze bepaling blijkt namelijk, dat een eventuele stijging van de invoer ook kan worden beoordeeld „hetzij in absolute cijfers, hetzij ten opzichte van de produktie of het verbruik in de Gemeenschap".

Bovendien is dit vereiste duidelijk in strijd met het beleid van de Commissie in tal van eerdere zaken, alsmede met de rechtspraak van het Hof. In dit verband vestigen verzoeksters met name de aandacht op de beschikking van de Commissie in de zaak betreffende de gestandaardiseerde meerfasige elektromotoren, waarin zij schade vaststelde uitsluitend op basis van het feit, dat het marktaandeel van de motoren van oorsprong uit de betrokken landen sterk bleef en gepaard ging met eveneens aanzienlijke prijsonderbiedingen, wat in de onderhavige zaak eveneens het geval is. Deze beschikking is bevestigd door het Hof van Justitie, dat bij die gelegenheid, wat betreft de daling van het marktaandeel van ingevoerde elektromotoren en de stijging van de produktie in de Gemeenschap, waarop verzoeksters zich in die zaak beriepen, uitdrukkelijk heeft beklemtoond, dat het onderzoek van de schade gebaseerd moet zijn op een reeks factoren, waarbij een van deze factoren afzonderlijk beschouwd geen beslissende betekenis kan hebben (arrest van 11 juli 1990, zaak C-157/87, Electroimpex e. a., Jurispr. 1990, blz. I-3021, r. o. 41).

De *Commissie* is het met verzoeksters eens, dat een stijging van het marktaandeel van de ingevoerde produkten geen conditio sine qua non voor het vaststellen van schade is, en zegt, aldus ook niet te hebben geredeneerd, zoals onder meer blijkt uit haar conclusies met betrekking tot de schade (punt 17 van de bestreden beschikking).

3) Ten slotte stellen *verzoeksters* kennelijke discriminatie, omdat de Commissie zonder reden heeft geweigerd in casu haar vaste beleid toe te passen dat inhoudt, dat zij voor de vraag of er schade is ontstaan enkel let op de „vrije markt" van het betrokken produkt. Uit dit beleid volgt dat, wanneer een gedeelte van de communautaire produktie

niet op de vrije markt wordt verkocht, maar op de „gebonden markt" van een geïntegreerde groep wordt verhandeld, niet van een normale handelstransactie kan worden gesproken en dit gedeelte dus geen invloed ondervindt van de invoer met dumping. Dit beleid had de Commissie in casu eveneens moeten volgen, want de sector van eenfasemotoren voor wasmachines wordt nu juist gekenmerkt door het bestaan van een „gebonden markt" en een „vrije markt". Wanneer de Commissie dit had gedaan, wat verzoeksters haar herhaaldelijk hebben verzocht, zou zij hebben vastgesteld, dat de verkopen van de betrokken Oosteuropese producenten niet alleen een aanmerkelijk hoger marktaandeel vertegenwoordigen (39 tot 40% en meer dan 50% op de Italiaanse markt), maar bovendien dat dit aandeel tussen 1986 en 1989 stabiel is gebleven dan wel licht is gestegen.

De *Commissie* bevestigt, dat de instellingen in sommige specifieke anti-dumpingprocedures rekening hebben gehouden met zogenoemde „niet gebonden" of „vrije" marktaandelen om de ontwikkeling van de invoer in deze gevallen aan te geven. Zij benadrukt evenwel, dat het hierbij niet om een vast beleid gaat, maar om een uitzondering op de regel van artikel 4, lid 2, sub a, van verordening nr. 2423/88, volgens welke het onderzoek naar de schade wordt gebaseerd op de „omvang van de invoer ten opzichte van het verbruik in de Gemeenschap", dat wil zeggen in vergelijking met het aandeel op de „totale markt" en niet op de „vrije markt". In casu achtte de Commissie het onjuist om enkel rekening te houden met de verkopen op de „vrije markt", omdat de totale markt een betere graadmeter vormde voor de toestand van de communautaire industrie dan het aandeel van de invoer op de vrije markt. Ter ondersteuning van deze stelling merkt zij op, dat de betrokken elektromotoren, of ze nu worden ingevoerd of van oorsprong uit de Gemeenschap zijn, op dezelfde markt worden verkocht en voor hetzelfde doel gebruikt, namelijk ter vervaardiging van wasmachines. De fabrikanten van elektromotoren die met wasmachinefabrikanten zijn verbonden, verkopen hun motoren eveneens aan andere wasmachinefabrikanten en berekenen hierbij praktisch dezelfde prijzen als bij de verkoop aan de wasmachinefabrikanten waarmee zij zijn verbonden. Bovendien koopt de dochteronderneming van de wasmachinefabrikant die motoren vervaardigt, eveneens ingevoerde elektromotoren en verkopen twee zogenaamd onafhankelijk motorenfabrikanten hun motoren aan fabrikanten van wasmachines met dochterondernemingen die deze zelfde motoren vervaardigen. Tot slot merkt de Commissie op, dat ook wanneer zij de ontwikkeling van de invoer op de „vrije markt" als uitgangspunt had genomen, zij niet tot een andere conclusie zou zijn gekomen, zoals de door verzoeksters verstrekte gegevens duidelijk maken.

In repliek merken *verzoeksters* op, dat zij eerst uit het verweerschrift hebben vernomen, dat de Commissie in casu een onderzoek op basis van het begrip „vrije markt/gebonden markt" niet passend achtte en daarom de ontwikkeling van de marktaandelen op de „totale markt" heeft onderzocht. Voor deze keuze is geen enkele motivering te vinden in de bestreden beschikking die in de tweede en derde alinea van punt 16 wel degelijk van het begrip „vrije markt/gebonden markt" uitgaat. Ook wanneer men kijkt naar het percentage van de

marktaandelen van de invoer op de „totale markt" — in casu bijna 25% —, is de invloed van deze invoer toch evenzeer aanzienlijk. De Commissie nu heeft in andere gevallen reeds het bestaan van aanmerkelijke schade aangenomen bij een aanzienlijk lager marktaandeel van de invoer dan in deze zaak.

In dupliek voert de *Commissie* in de eerste plaats aan, dat ter beoordeling van de schade bij voorkeur naar de „totale markt" moet worden gekeken. Dit volgt uit artikel 4, lid 2, sub a, van verordening nr. 2423/88 en deze aanpak behoeft dus niet te worden gemotiveerd. Verder merkt zij op, dat haar conclusie niet anders zou zijn geweest, wanneer zij ter beoordeling van de schade enkel op de „vrije markt" had gelet. Het onderscheid tussen „vrije markt" en „gebonden markt" speelde namelijk slechts een rol bij twee van de vier ondernemingen, dat wil zeggen bij Sole SpA en Selni, en kon in feite enkel voor laatstgenoemde onderneming worden gehanteerd. Ten aanzien van Sole SpA merkt de Commissie op, dat deze onderneming, die tot oktober 1987 een divisie van de Zanussigroep was en vervolgens lid van de Electrolux-groep werd, haar niet de nodige cijfers heeft verstrekt om onderscheid tussen vrije verkopen en gebonden verkopen voor de jaren 1986 tot en met 1988 te kunnen maken. Ten aanzien van Selni is de Commissie van mening, dat deze onderneming niet veel te lijden heeft gehad van de concurrentie uit Roemenië en Tsjechoslowakije. Dit blijkt duidelijk bij bestudering van de verkopen van Selni op de „vrije markt", die op de Italiaanse markt gestegen zijn van 32 775 motoren in 1986 tot 384 855 motoren in 1989, en die in 1989 1 860 stuks bereikten op de Spaanse markt, die van 1986 tot 1988 niet werd bediend.

b) De invloed van de invoer op de prijzen van de communautaire producenten

In dit verband merken *verzoeksters* op, dat de Commissie in punt 16 van het bestreden besluit weliswaar heeft erkend, dat de financiële positie van de producenten in de Gemeenschap in het algemeen enigszins is verslechterd, maar dat zij niettemin stelselmatig heeft geweigerd te erkennen, dat er in de onderhavige zaak van de invoer enige invloed op de prijzen en de financiële positie van de bedrijfstak van de Gemeenschap uitging. Om tot deze conclusie te komen heeft de Commissie een fundamenteel onsamenhangende motivering gebruikt, waarbij elke factor in wezen wordt uitgelegd in de richting van beëindiging van de procedure. Bovendien voldoet deze motivering niet aan de vereisten van artikel 190 EEG-Verdrag, zoals uitgelegd door het Hof in met name zijn arrest van 11 juli 1990 (gevoegde zaken C-304/86 en C-185/87, Enital e. a., Jurispr. 1990, blz. I-2939), aangezien de identiteit van de betrokken communautaire producenten niet wordt vermeld en de aangevoerde argumenten gedeeltelijk in elkaar overlopen.

Ten einde aan te tonen dat de bestreden beschikking onsamenhangend is gemotiveerd, maken verzoeksters een analyse van de situatie van elke betrokken onderneming. Wat de bedrijven betreft die winstgevend zijn gebleven, te weten Selni en IB-MEI, betwisten zij de conclusie van de Commissie, dat deze winst betekende, dat zij geen schade hadden geleden. De Commissie had eveneens moeten onderzoeken, of de winst redelijk was en op de „vrije markt" was behaald. Ten slotte had zij rekening moeten houden met het feit, dat nergens in artikel 4 van verordening nr. 2423/88 wordt vereist,

dat de gehele bedrijfstak van de Gemeenschap verliesgevend moet zijn, alvorens antidumpingmaatregelen kunnen worden genomen. Aldus hadden de diensten van de Commissie kunnen vaststellen, dat de winstgevendheid van Selni enkel te danken was aan het feit, dat de door de Thomson-groep betaalde prijzen voor de verkopen op de „gebonden markt" de verliezen op de „vrije markt" compenseerden. Uit de door Selni ingevulde questionnaire blijkt namelijk, dat zij op de „vrije markt" onder de kostprijs verkocht en dat de totale winst op de betrokken motoren in de loop van de onderzoekperiode aanzienlijk is gedaald en in 1989 minder dan 3,8% bedroeg. Wat de winst van de Spaanse onderneming IB-MEI betreft, had de Commissie moeten onderzoeken of haar winst nog redelijk was, gezien de aanzienlijke daling ervan in de afgelopen jaren (van 18,2% in 1986 tot 4,9% in 1989). Dit onderzoek klemde te meer, omdat de penetratie van de betrokken invoer op de Spaanse markt, het belangrijkste afzetgebied van IB-MEI, geringer was dan op de Italiaanse markt en de door de Commissie vastgestelde prijsonderbieding ook minder ernstig was dan in Italië. Dit verklaart, waarom de positie van IB-MEI op de binnenlandse markt minder ongunstig was.

Met betrekking tot de bedrijven die verlies hebben geleden, te weten Sole SpA en Nuova IB-MEI, laken verzoeksters, dat de Commissie de oorzaak daarvan aan het aankoopbeleid van de groepen toeschrijft en eraan voorbijgaat, dat op de „totale markt", die zij volgens haar zeggen heeft onderzocht, met verlies werd verkocht, omdat de resultaten van deze ondernemingen op de „vrije markt" zeer negatief waren en nog steeds zijn. De Commissie heeft zich niet beperkt tot de gegevens over de „totale markt", maar heeft ook de situatie op de „gebonden markt" bij haar oordeel betrokken, enkel omdat zij een rechtvaardiging wilde vinden om iets te kunnen elimineren dat niet in haar streven naar beëindiging van de procedure paste. Tot staving van deze stelling verwijzen verzoeksters naar de positie van Sole SpA. De verliezen van deze onderneming deden volgens de Commissie niet ter zake, omdat haar prijzen door de moedermaatschappij, een fabrikant van wasmachines, werden opgelegd. Deze motivering is onbegrijpelijk; de Commissie vergeet namelijk, dat het „aankoopbeleid" binnen de groep van een geïntegreerde producent geen enkele invloed heeft op de prijzen die deze producent op de „vrije markt" ontvangt. Dit wordt bevestigd door sectie D („verkoopprijzen") van de Commissie-questionnaire, waarin zij zelf klagers verzocht om alleen de prijzen op te geven die aan onafhankelijke afnemers werden berekend, en niet die voor transacties binnen de groep. Uit het antwoord van Sole SpA op de questionnaire, dat door de Commissie is gecontroleerd, blijkt, dat de door deze onderneming ontvangen prijzen op de „vrije markt„onder haar produktiekosten liggen. Het is dus ten onrechte dat de Commissie meende, dat de betrokken invoer tegen duidelijke dumpingprijzen geen invloed op de positie van Sole SpA heeft gehad. Wat de positie van Nuova IB-MEI betreft, betwijfelen verzoeksters de juistheid van het argument waarmee de Commissie het oorzakelijk verband tussen de prijsonderbieding en de winstmarges van Nuova IB-MEI heeft uitgesloten en dat inhield, dat er geen gegevens over de financiële positie van deze onderneming in de voorgaande jaren voorhanden waren. Zelfs wanneer deze gegevens wel beschikbaar waren geweest, had de Commissie het oorzakelijk verband evenmin kunnen beoordelen, omdat zij de prijsonderbieding bij de betrokken invoer enkel voor het onderzoektijdvak heeft onderzocht. In elk geval mag het oordeel over de positie van Nuova IB-

MEI niet beslissend zijn voor het totale onderzoek naar de schade van de bedrijfstak van de Gemeenschap, aangezien volgens artikel 4, lid 5, van verordening nr. 2423/88, dat het onderzoek naar de schade „alle producenten van soortgelijke produkten in de Gemeenschap of een aantal van deze producenten waarvan de gezamenlijke produktie een groot deel van de totale communautaire produktie van dit produkt vormt" dient te omvatten en Nuova IB-MEI niet meer dan 5% van de betrokken produktie van de Gemeenschap vertegenwoordigt.

Het feit dat de verkoopprijzen van de communautaire producenten tijdens het onderzoektijdvak aanzienlijk zijn gestegen, zoals de Commissie in punt 15 van de bestreden beschikking stelt, kan niet de conclusie dragen, dat er geen schade is ontstaan. In dit verband verwijten verzoeksters de Commissie, weliswaar het standpunt van de ondernemingen te hebben vermeld, dat die prijsstijgingen onvoldoende waren geweest om de stijging van de produktiekosten te compenseren, maar niet te hebben onderzocht, of die prijsstijgingen inderdaad toereikend waren voor het herstel van de financiële positie van de communautaire producenten. Dit onderzoek zou des te noodzakelijker zijn geweest, omdat op grond van artikel 4, lid 2, sub c, van verordening nr. 2423/88, zelfs wanneer de communautaire producenten hun prijzen hebben verhoogd, schade kan worden vastgesteld, wanneer de invoer met dumping, zoals in casu, prijsverhogingen verhindert die anders wel zouden hebben plaatsgevonden.

De *Commissie* herinnert er in de eerste plaats aan, dat haar conclusie omtrent het ontbreken van schade berust op een beoordeling van alle in artikel 4, lid 2, van verordening nr. 2423/88 genoemde factoren, waarvan het merendeel niet door verzoeksters wordt betwist.

Wat de invloed van de invoer op de prijzen en de winsten betreft, waarover verzoeksters met haar van mening verschillen, is de Commissie van oordeel, dat in de punten 15 en 16 van het bestreden besluit duidelijk wordt uitgelegd, waarom zij niet tot de conclusie kon komen dat de bedrijfstak van de Gemeenschap wat de prijzen en de winsten betreft schade heeft geleden. Zij verwijst in dit verband naar punt 15 van het besluit, waarin zij heeft vastgesteld, dat „de verkoopprijs van de producenten in de Gemeenschap tijdens het onderzoektijdvak aanzienlijk is gestegen", en naar punt 16, waarin zij met betrekking tot de winsten heeft opgemerkt, geen definitieve conclusies te hebben kunnen trekken, omdat twee ondernemingen die bijna de helft van de produktie van de Gemeenschap vertegenwoordigen de noodzakelijke gegevens niet hebben verstrekt.

Tegenover het verwijt van verzoeksters dat haar motivering enigszins moeilijk is te volgen, omdat de identiteit van de betrokken producenten van de Gemeenschap niet wordt vermeld en de aangevoerde redenen gedeeltelijk in elkaar overlopen, stelt de Commissie, dat haar onderzoek naar de schade in overeenstemming met artikel 4,

lid 5, van verordening nr. 2423/88 betrekking heeft gehad op „alle producenten van de Gemeenschap" en dat de producenten niet individueel bij naam behoeven te worden genoemd. De aangevoerde motieven lopen gedeeltelijk in elkaar over, omdat zij met elkaar in verband staan.

Om deze redenen is de Commissie van mening, dat de motivering van de bestreden beschikking voldoet aan de vereisten van artikel 190 EEG-Verdrag.

2. *De uitsluiting van de invoer uit Bulgarije*

Verzoeksters betogen, dat de conclusie van de Commissie, de invoer uit Bulgarije van de procedure uit te sluiten, omdat bleek dat er in 1988 en tijdens het onderzoektijdvak geen invoer uit dat land had plaatsgevonden, elke grond mist. Zij vragen zich met name af, op basis van welke gegevens de Commissie tot deze conclusie is gekomen, omdat de Bulgaarse producent op de toegestuurde questionnaire niet heeft geantwoord, de importeurs geen enkele informatie over hun invoer uit Bulgarije hebben verstrekt en de Eurostat-statistieken, ook al omvat de desbetreffende tariefpost niet uitsluitend de door de klacht getroffen motoren, een aanzienlijke invoer uit Bulgarije tonen.

Met name gelet op het gebrek aan medewerking van de Bulgaarse exporteur, had de Commissie daarom haar eigen vaste beleid moeten volgen en dus artikel 7, lid 7, sub b, van verordening nr. 2423/88 moeten toepassen, op grond waarvan voorlopige of definitieve conclusies, in bevestigende of in negatieve zin, kunnen worden getrokken op basis van de beschikbare gegevens. De Commissie had dus gebruik kunnen maken van de door klagers in hun klacht verstrekte gegevens over de invoer uit Bulgarije.

De *Commissie* merkt in dit verband op, dat verzoeksters geen enkel bewijs hebben geleverd van de invoer van Bulgaarse motoren in de Gemeenschap tijdens de onderzoekperiode. In hun klacht hadden zij enkel melding gemaakt van invoer in Spanje in 1988, dat wil zeggen vóór de onderzoekperiode.

Vervolgens beklemtoont de Commissie, dat zij juist heeft vastgesteld, dat de Eurostat-statistieken geen invoer van elektromotoren uit Bulgarije in de Gemeenschap te zien gaven. Deze constatering is in de eerste plaats versterkt door de bevestiging van de Spaanse autoriteiten, dat in 1988 en gedurende de onderzoekperiode geen motoren uit Bulgarije zijn ingevoerd, en in de tweede plaats door een verklaring van de Bulgaarse exporteur waarin hij bevestigt, dat hij in 1988 en 1989 niet naar de Gemeenschap heeft geëxporteerd.

Onder deze omstandigheden is de Commissie van mening, dat zij de Bulgaarse exporteur terecht van de procedure heeft uitgesloten.

In repliek stellen *verzoeksters,* dat de Commissie niet alleen bij de Spaanse douane, maar ook bij de Italiaanse en de Franse douane een onderzoek naar de invoer had moeten instellen, zodat zij zich een behoorlijk oordeel over de eventuele dreiging van schade had kunnen vormen.

In dupliek merkt de *Commissie* in dit verband op, dat zij de Eurostat-statistieken betrouwbaar acht en om niets aan het toeval over te laten tweemaal bij de Spaanse douane heeft gecontroleerd, omdat klagers immers melding maakten van invoer op die markt. Voor de overige markten achtte zij deze stap niet noodzakelijk, omdat de Eurostat-statistieken door een schriftelijke verklaring van de Bulgaarse exporteurs werden bevestigd.

M. Zuleeg
rechter-rapporteur